

CONSILIUL CULTURII SI EDUCATIEI SOCIALISTE
INSTITUTUL DE CERCETARI ETNOLOGICE SI DIALECTOLOGICE

**ATLASUL ETNOGRAFIC
AL
ROMANIEI**

CHESTIONAR

Alcătuit sub îngrijirea

"COMITETULUI DE COORDONARE A ATLASULUI"

Bucuresti
1979

ATLASUL ETHNOGRAFIC AL ROMÂNIEI

INSTITUTUL DE CERCETĂRI
ETNOLOGICE ȘI DIALECTOLOGICE

8

TRANSPORTURI

COMITETULUI DE COORDONARE AL ATLASULUI

PAUL PETRESCU, șef secție etnografie I.C.E.D., GEORGETA STOICA, instructor principal pentru muzee, C.C.E.S., TANCRED BANĂȚEANU, dir. adj. *Muzeul satului și de artă populară - București*, GHEORGHE BODOR, șef secție *Muzeul etnografic al Moldovei - Iași*, CORNELIU BROCHE, cartograf I.C.E.D., CORNEL BUCUR, șef secție *Muzeul Brukenthal - Sibiu*, ROSWITH CAPESIUS, cercetător științific principal I.C.E.D., PAUL DROGEANU, cercetător științific I.C.E.D., NICOLAE DUNĂRE, cercetător științific principal I.C.E.D., IOAN GODEA, muzeograf principal, *Muzeul Banatului - Timișoara*, ION GHINOIU, cercetător științific I.C.E.D., CORNEL IRIMIE, director *Muzeul Brukenthal - Sibiu*, KAROLY KÖS, șef secție *Muzeul etnografic al Transilvaniei - Cluj-Napoca*, OCTAVIAN RADU MAIER, cercetător științific principal I.C.E.D., GHEORGHE NICULESCU, cercetător principal *Institutul de geografie - București*; Prof. NICOLAE NISTOR, C.C.E.S., DUMITRU OANCEA, cercetător principal *Institutul de geografie - București*, VIORICA PASCU, director, *Muzeul etnografic al Transilvaniei - Cluj-Napoca*, ALEXANDRU POPESCU, cercetător științific I.C.E.D., PAUL SIMIONESCU, cercetător științific principal I.C.E.D., NICOLAE UNGUREANU, director *Muzeul satului și de artă populară - București*, OFELIA VADUVA, cercetător științific I.C.E.D., ION VLADUȚIU, cercetător științific principal I.C.E.D., BORIS ZDERCIUC, cercetător științific principal I.C.E.D., GHEORGHE FOȘCA, ROMULUS VULCĂNESCU.

Elaborarea chestionarelor pentru Atlasul Etnografic al României, instrumente de bază ale cercetării de teren și ale redactării preliminare, a străbătut o primă etapă de lucru, preponderent teoretică și metodologică, în perioada 1969 - 1972. S-au publicat în presa de specialitate studii și articole referitoare la stabilirea concepției și mijloacelor de realizare a Atlasului Etnografic al României (A.E.R.), iar în cadrul grupei de muncă pentru A.E.R. din Secția de etnografie a Institutului de etnografie și folclor al Academiei R.S.România, s-au elaborat în baza criteriilor publicate chestionare exhaustive incluzând introduceri, sisteme de întrebări și indicații bibliografice și de culegere. În această etapă s-a lucrat în principal la următoarele capitole: Agricultură (R.Vulcănescu, P.Simionescu); Unelte agricole (G.Moraru-Popa); Sericultură (I.Ghinciu); Creșterea animalelor și Păstorit (R.Vulcănescu, P.Simionescu); Meșteșuguri (R.Maier, I.Drăgoescu, M.Meitert, A.Trițu); Obiceiuri legate de ocupații tradiționale (Al Popescu); Obiceiuri calendaristice (G.Comănici); Obiceiuri legate de viața de familie (I.Ionescu-Milou); Alimentația populației rurale (M.Sadoveanu); Organizarea interiorului (G.Belcin); Așezările omenești (I.Ghinciu); Gospodăria și locuința (M.Budiș-Danoșu); Focurile de peste an (Al Popescu, L.Stoica, G.Comănici).

În perioada 1972 - 1975 s-au tipărit 22 de chestionare tematice care au fost succesiv redimensionate și sub această formă experimentate și aplicate în ancheta de teren: Așezări (I.Ghinciu); Gospodărie (M.Budiș-Danoșu); Locuință (M.Budiș-Danoșu, G.Belcin); Agricultură (G.Moraru-Popa, R.Vulcănescu, P.Simionescu); Creșterea animalelor (R.Vulcănescu, I.Vlăduțiu, P.Simionescu); Viticultură (R.Maier); Pomicultură și Grădinirit (R.Maier); Cultivarea și prelucrarea plantelor textile (I.Vlăduțiu); Creșterea viermelor de mătase (P.Simionescu, I.Ghinciu); Creșterea albinelor (P.Simionescu, I.Ionescu-Milou); Vinătoarea (I.Vlăduțiu); Pescuitul (I.Vlăduțiu); Alimentația (I.Vlăduțiu).

I.Vulcănescu, M.Sadoveanu); Meșteșuguri (R.Maier, I.Drăgoescu, M.Meitert); Instalații tehnice populare (I.Drăgoescu, R.Maier, C.Belcin, M.Meitert); Mijloace de transport (I.Vlăduțiu); Obiceiuri la naștere (I.Ionescu-Milcu); Obiceiuri la nuntă (I.Ionescu-Milcu); Obiceiuri la moarte (I.Ionescu-Milcu); Obiceiuri legate de ocupații (Al.Popescu); Obiceiuri calendaristice (G.Comănici); Alte obiceiuri (L.Vasilescu). Tot în cadrul secției de etnografie s-au redactat fiind apoi aplicate pe teren chestionare de port popular și artă populară (R.Vulcănescu, R.Maier, M.Meitert).

Începând din 1976, sub îndrumarea Comitetului de coordonare pentru Atlas, Secția de etnografie a Institutului de cercetări etnologice și dialectologice în colaborare cu instituțiile de profil din cadrul Direcției Patrimoniului Cultural Național, a trecut la o nouă redimensionare, redactare și multiplicare a chestionarelor conform modificărilor impuse de debaterile din următoarele colective de lucru: Așezări, Gospodărie (Gh.Focșa, P.Petrescu, B.Zderciuc, R.Capesius, I.Ghinciu, M.Budiș, P.Popovăț); Locuință, Interior (P.Petrescu, B.Zderciuc, R.Capesius, M.Marinescu, I.Ghinciu, M.Budiș); Ocupații (Gh.Focșa, N.Dunăre, I.Vlăduțiu, R.Vulcănescu, G.Moraru, O.Văduva, E.Marin); Meșteșuguri, Instalații populare, (O.Irimie, O.Bucur, R.Maier, M.Meitert, I.Drăgoescu); Artă populară (T.Bănățeanu, P.Petrescu, B.Zderciuc, E.Formagiu, M.Pauncev, B.Zderciuc, R.Maier, R.Capesius, Ioana Popescu); Port popular (T.Bănățeanu, N.Dunăre, E.Formagiu, I.Marin-Cajal, M.Constantin, R.Capesius); Obiceiuri, Mitologie (F.Simionescu, A.Motomancea, Al.Popescu, G.Comănici, L.Vasilescu, P.Drogeanu, B.Zderciuc, V.Vetișanu, R.Vulcănescu).

A. B. R.

GOD.

FISA DE INFORMATOR

Numele _____

Prenumele _____

Prezila _____

Localitatea de baștină _____

Anul nașterii _____ vîrsta _____

Știința de carte _____

Naționalitatea _____

Ocupația principală _____

- în trecut _____

- în prezent _____

Codul localității: _____

Județul _____

Comuna _____

Satul _____

Data culegerii _____

Oulegător:

- funcția _____

- instituția unde lucrează _____

4

A. B. R.

GOD.

FISA DE INFORMATOR

Numele _____

Prenumele _____

Porecla _____

Localitatea de baștină _____

Anul nașterii _____ vîrsta _____

Știința de carte _____

Naționalitatea _____

Ocupația principală _____

- în trecut _____

- în prezent _____

5

Codul localității: _____

Județul _____

Comuna _____

Satul _____

Data culegerii _____

Culegător:

- funcția _____

- instituția unde lucrează _____

A. B. R.

OOD.

FISA DE INFORMATOR

Numele _____

Prenumele _____

Porecla _____

Localitatea de naştină _____

Anul naşterii _____ vîrsta _____

Ştiinţa de carte _____

Naţionalitatea _____

Ocupaţia principală _____

- în trecut _____

- în prezent _____

Codul localităţii: _____

Judeţul _____

Comuna _____

Satul _____

Data culagerii _____

Culegător: _____

- funcţia _____

- instituţia unde lucrează _____

A. E. R.

OOD.

FISA DE INFORMATOR

Numele _____

Prenumele _____

Porecla _____

Localitatea de naştină _____

Anul naşterii _____ vîrsta _____

Ştiinţa de carte _____

Naţionalitatea _____

Ocupaţia principală _____

- în trecut _____

- în prezent _____

7
Codul localităţii: _____

Judeţul _____

Comuna _____

Satul _____

Data culegerii _____

Culegător:

- funcţia _____

- instituţia unde lucrează _____

A. B. R.

OOB.

FISA DE INFORMATOR

Numele _____

Prenumele _____

Prezela _____

Localitatea de baștină _____

Anul nașterii _____ vîrsta _____

Știința de carte _____

Naționalitatea _____

Ocupația principală _____

- în trecut _____

- în prezent _____

Ocolul localității: _____

Județul _____

Comuna _____

Satul _____

Data culegerii _____

Oulegător:

- funcția _____

- instituția unde lucrează _____

8

Harta 128. Purtatul greutateilor de către om

9

553.0e se folosea pentru transport (denumire)

Dar azi?

1. coșuri	1.
2. desagi	2.
3. traiste	3.
4. tăști	4.
5. saci	5.
6. cumpene	6.
7. cobilițe	7.
8. fringhi	8.
9. vase de lemn	9.
10. vase de lut	10.
11. altele	11-

A.E.R.

COD

Harta 128

10

554. Cum erau purtate aceste obiecte de transport
in satul dv. in preajma anului 1900?

Dar azi

1. in maini

1.

2. pe cap

2.

3. pe umeri

3.

4. pe spate

4.

555. Ce se transporta cu fiecare

Dar azi?

264 Lis

A.E.R.

556. Se folosea pentru transportat in satul dv.
in preajma anului 1900 :

Dar asi ?

1. tirşul	1.
2. targa	2.
3. roaba	3.
4. cotiga	4.
5. căruţul	5.
6. săniuţa	6.
7. altele	7.

557. Ce se transporta cu fiecare ?

Dar asi ?

A.E.R.

COD

Harta 130. Transportul cu și pe animale

558. Ce animale foloseați la transport în satul dv. în jurul anului 1900?

Dar azi?

1. vaci	1.
2. boi	2.
3. bivoli	3.
4. cai	4.
5. măgari	5.
6. catiri	6.

559. Cum se transportau greutatea pe animale?

Dar azi?

1. pe spinare	1.
2. pe samare	2.
3. în tărniță	3.
4. în șes	4.
5. altfel?	5.

560. În ce anume se transportau greutatea pe spinarea animalelor sau în șes (samare)?

Dar azi?

1. traiste	1.
2. desagi	2.
3. saci	3.
4. vase	4.
5. altceva	5.

A E R

Harta 130

00D

561. Ce se transporta cu acestea

Dar azi ?

1. produse agricole (ce anume)

2. produse animaliere (ce anume)

3. produse alimentare (ce anume)

4. produse meșteșugărești (ce anume)

5. produse de îmbrăcăminte(ce anume)

6. fn

7. ce altoeva ?

A. E. R

OOD

Harta 131. Vehicule tradiționale

14

562. Ce vehicule se foloseau în satul dvs.
în preajma anului 1900 ? (descriere,
sohițe, terminologie)

Dar azi ?

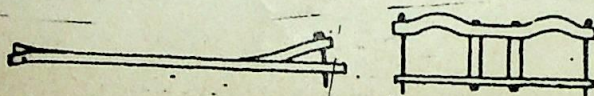
1. oare
2. căruțe
3. rădvan
4. șarete
5. docare
6. săni
7. alte vehicule ?

563. Ce se transporta cu fiecare din ele ?

Dar azi ?

564. Cum se înjugau boii și vacile (descrierea
jugului, sohița, terminologie)

Dar azi ?

A E R
000

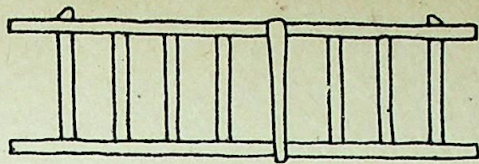
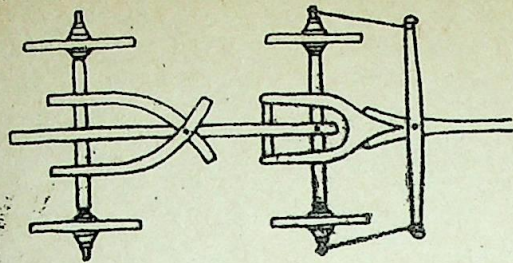
Harta 131.

565. Cum se inhămau osii (descrierea hamurilor,
schită, terminologie)

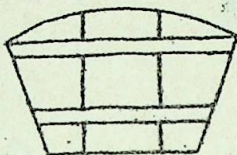
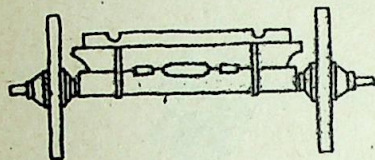
Dar asi ?

268 bis

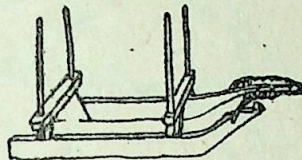
562.2

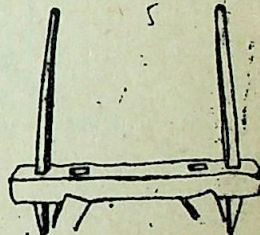
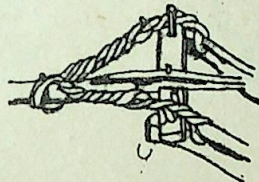
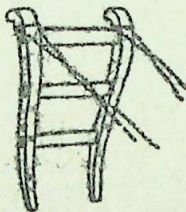
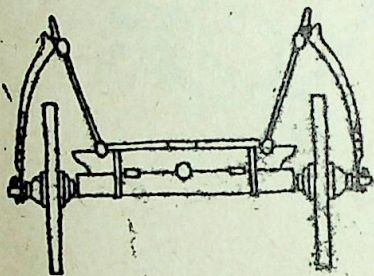
16

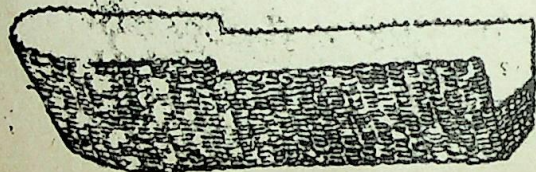
562.6

7

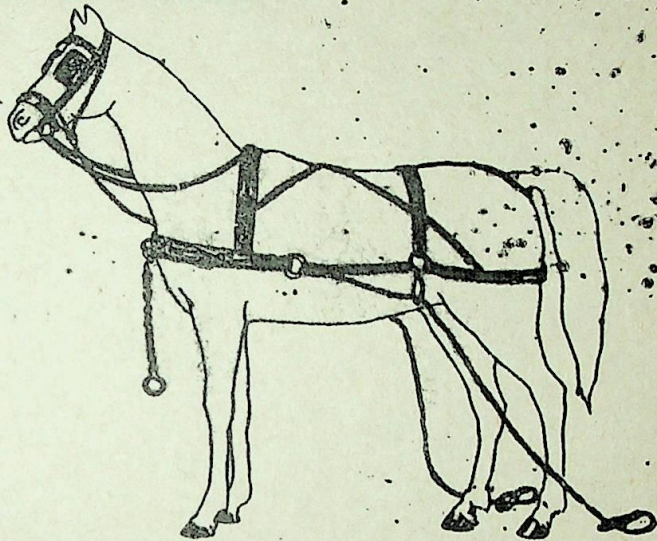
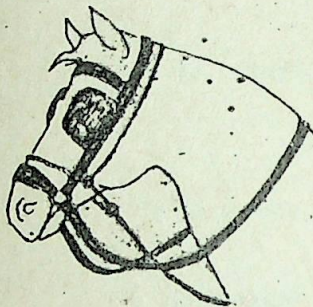
5

268

565.

16

Harta 161.

566. Existau în satul dv. în preajma anului

Dar azi?

1900 oameni care se ocupau cu cărâșia, cu ce anume
se efectua cărâșitul și ce se transporta:

1. cu carul,

2. cu căruța,

3. cu sania,

4. cu animale,

5. în ambarcațiuni pe apă,

6. cu plutele,

7. altfel?

A.E.R.

COD.

Harta 161.

567. Ce ambarcațiuni pe apă se foloseau la
dv. în preajma anului 1900 (descriere,
schițe, terminologie):

Dar asi?

1. luntre,

2. ciobace,

3. plute,

4. altele?

568. Ce se transporta cu fiecare ambarcațiune pe apă?

Dar asi?

COD

569. Ce drumuri urmau oamenii care plecau din sat în preajma anului 1900 la muncile sezoniere ? (localități)

Dar azi ?

570. Ce drumuri urmau oamenii care plecau din satul dvs. în preajma anului 1900 cu animale la vârat sau iernat ? (localități)

Dar azi ?

A.E.R.
COD

Harta 132

571. Treceau prin sate sau pe lângă sat?

- 1.drumul sării
- 2.drumul găzarilor
 - 2.1.cu păcură
 - 3.cu dohot
 - 4.catran
 - 5.cu yar
 - 6.cu pietre
- 7.cu produse din lemn
 - 7.1. cu spete
 - 7.2.cu vase din lemn
 - 7.3.cu flutere
 - 7.4. cuşindrila
 - 7.5.altale
- 8.drumul cerii(boştină)
- 9.drumul peştelui
- 10.drumul lînii
- 11.drumul olarilor
- 12.drumul de margitani,tolbani
- 13.altale?